

Aan de gemeenteraad

RAADSVOORSTEL

Rapport Rekenkamer 'Solide basis, blijvende uitdaging'

KORTE SAMENVATTING

De Rekenkamer heeft haar rapport 'Solide basis, blijvende uitdaging' gepresenteerd. Het doel van het onderzoek is inzicht te geven in het toezicht- en handhavingsbeleid van de gemeente. Daarbij is gekeken naar het beleid, de uitvoering, de monitoring en de rol van de gemeenteraad. Het onderzoek is gebaseerd op documentanalyses, gesprekken met betrokken partijen en een evaluatie van de resultaten.

De kernconclusie van de Rekenkamer is dat de gemeente een beleid heeft voor handhaving op het fysieke domein,

TOELICHTING

AANLEIDING

De Rekenkamer heeft na samenspraak met de fractievoorzitters gekozen voor een onderzoek naar de handhaving in het fysieke domein. grip op projecten. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode juni 2024 tot april 2025 en de Rekenkamer presenteerde haar rapport op 14 april 2025. Het rapport van de Rekenkamer is tot stand gekomen in samenwerking met het bureau Partners + Pröpper, dat door de Rekenkamer is betrokken bij het onderzoek.

De Rekenkamer heeft haar rapport 'Solide basis, blijvende uitdaging' gepresenteerd. De doelstelling van het onderzoek is dat het onderzoek de raad inzicht geeft:

- Of (eventueel) door de gemeenteraad geformuleerde doelen en effecten bereikt worden en welke uitvoeringsprestaties hiervoor verlangd worden;
- In hoeverre de uitvoering aansluit op het beleid;
- In hoeverre terugkoppeling hierover plaatsvindt naar de raad en zo ja, hoe bijsturing van het vastgestelde beleid tot stand komt.

De centrale vraag van het onderzoek luidde:

In hoeverre:

1. Heeft de gemeente een beleid voor handhaving op het fysieke domein geformuleerd alsmede beschikbare instrumenten voor de uitvoering van dat beleid?
2. Worden deze beleidsinstrumenten ook ingezet in de uitvoering van het beleid?
3. Is monitoring, evaluatie en bijstelling opgenomen in het beleid en worden deze ook daadwerkelijk uitgevoerd?

Het college is gevraagd te reageren op het conceptrapport. De reactie van het college is in het rapport opgenomen vanaf pagina 19.

MOTIVERING

Het rapport bestaat uit twee delen, 'De kern' en de 'De bevindingen'.

In 'De kern' staat de kernconclusie en de verbeterpunten.

Kernconclusie

De gemeente Eijsden-Margraten heeft een beleid voor handhaving op het fysieke domein, beschikt over instrumenten voor de uitvoering om de doelen te kunnen realiseren en de raad ontvangt rapportages over de voortgang.

Verbeterpunten

1 Abstract geformuleerde beleidsdoelen

Aanbeveling: Koppel beleidsdoelen expliciet aan uitvoeringsresultaten. Ontwikkel rapportages die inzicht geven in hoe beleidsdoelen worden bereikt. Maak hierbij de doelen concreet en meetbaar zoals bijvoorbeeld: 'X% minder overtredingen in 2025'. Hierdoor wordt evaluatie eenvoudiger.

2 Verschil in visie binnen de organisatie

Aanbeveling: Voorzie bij afwijkingen ten opzichte van het ambtelijk advies het collegebesluit van een navolgbare verantwoording hierover.

3 Beperkte betrokkenheid van de raad

Aanbeveling: Betrek de raad actiever bij beleidsvorming door interactieve sessies te organiseren waarin beleidsdoelen en prioriteiten gezamenlijk worden vastgesteld. Overweeg tevens beknopte trainingen voor raadsleden, zodat zij beter inzicht krijgen in dit complexe beleidsveld. Door rapportages te verrijken met informatie over beleidsimpact kan de raad haar kaderstellende en controlerende rol beter uitoefenen.

4 Onvoldoende helderheid over de rol van de gemeente in de Wkb

Aanbeveling: De gemeente dient in het VTH-beleid expliciet te formuleren welke toezichhoudende rol zij al dan niet behoudt onder de Wkb (Wet kwaliteitsborging voor het bouwen) en hoe deze zich verhoudt tot de taak van de gecertificeerde kwaliteitsborger. Dit dient tevens helder gecommuniceerd te worden via de gemeentelijke website en in beleidsdocumenten.

5 Inwoners en bedrijven worden niet betrokken

Aanbeveling: Betrek inwoners en bedrijven structureel bij de beleidsvorming door inspraakavonden en enquêtes te organiseren. Dit vergroot het draagvlak en zorgt ervoor dat de prioriteiten beter aansluiten op de behoeften van de lokale samenleving.

6 Effectiviteit samenwerking met externe partijen

Aanbeveling: De gemeente dient proactief toezicht te blijven houden op de naleving van samenwerkingsafspraken met externe partijen en deze periodiek te evalueren. Maak niet alleen het ambitieniveau van de gemeente, maar ook de uitvoerbaarheid van de doelen door de externe samenwerkingspartners onderdeel van deze evaluatie. Dus het richtpunt is niet alleen het ambitieniveau van de gemeente, maar ook de uitvoerbaarheid daarvan.

Op deze verbeterpunten reageerde het college:

1 Abstract geformuleerde beleidsdoelen

Het koppelen van beleidsdoelen en uitvoeringsresultaten zijn meegenomen in het nieuw nog vast te stellen VTH-beleid 2025-2028.

2 Verschil in visie binnen de organisatie

Op de openbare besluitenlijst is altijd terug te lezen of het college afwijkt van het ambtelijk advies. Dit is al onderdeel van de besluitvorming. De verantwoording kan wellicht helderder. Dit zal worden meegenomen in het vervolgtraject.

3 Beperkte betrokkenheid van de raad

Doordat de opstelling van het nieuwe VTH-beleid is afgerond, is deze aanbeveling nu niet meer toe te passen. Deze zal uiteraard wel worden meegenomen in het vervolgtraject.

4 Onvoldoende helderheid over de rol van de gemeente in de Wkb

Het vastleggen van de rol van de gemeente is meegenomen in het nieuwe nog vast te stellen VTH-beleid 2025-2028.

5 Inwoners en bedrijven worden niet betrokken

Doordat de opstelling van het nieuwe VTH-beleid is afgerond, is deze aanbeveling nu niet meer toe te passen. Deze zal uiteraard wel worden meegenomen bij de opstelling van nieuw beleid in 2028.

6 Effectiviteit samenwerking met externe partijen

Het advies zal worden meegenomen in de evaluatie die jaarlijks worden gemaakt.

RELATIE MET BESTAAND BELEID EN STRATEGISCHE VISIE / INTEGRALITEIT

De (voorzitter van de Rekenkamer ondersteunt de raad bij zijn kaderstellende en controlerende taken. Dit onderzoek ondersteunt de controlerende taak van de raad. De Rekenkamer is een onafhankelijke onderzoekscommissie.

PROCES VAN BURGERPARTICIPATIE

Dit is een interne aangelegenheid van de raad, waarbij nu geen burgerparticipatie plaatsvindt. De aanpak van het onderzoek (paragraaf 1.5, paragraaf 5) en de respondenten (Bijlage 2, pag. 45) zijn in het rapport vermeld.

\

FINANCIËLE ASPECTEN

De kosten verbonden aan dit onderzoek passen binnen de begrotingspost voor de Rekenkamer.

UITVOERING EN EVALUATIE

Het onderzoek is uitgevoerd door de onafhankelijke Rekenkamer.

Het Presidium van Eijsden-Margraten

De griffier, De voorzitter,

Mr. M.G.A.J.T. Verbeet

Mr. A.P. Krijnen

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten
gelezen het voorstel van het Presidium

BESLUIT

Het Rekenkamer onderzoeksrapport 'Solide basis, blijvende uitdaging' voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 mei 202r5.

De griffier,

Mr. M.G.A.J.T. Verbeet

De voorzitter,

Mr. A.P. Krijnen